

LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS KANCELIARIJA
POLITIKOS ĮGYVENDINIMO GRUPĖ
PAŽYMA

**DĖL ALKOHOLIO KONTROLĖS ĮSTATYMO NR. I-857 18 STRAIPSNIO PAKEITIMO
ĮSTATYMO PROJEKTO NR. XIIP-1560, ALKOHOLIO KONTROLĖS ĮSTATYMO NR. I-857 18
STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTO NR. XIIP-1575 IR ALKOHOLIO
KONTROLĖS ĮSTATYMO NR. I-857 28 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTO
NR. XIIP-1666 (TAP-18-960) (TAIS Nr. 18-7180(2))**

2018-06-29 Nr. NV-1693

Vilnius

Rengėjas: Ūkio ministerija.

I. DĖL PROJEKTU NR. XIIP-1560 ir NR. XIIP-1575

Tikslas: nepritarti Seimo narių R. Žemaitaičio ir P. Saudargo, V. Kernagio ir kt. inicijuotiems Alkoholio kontrolės įstatymo 18 straipsnio pakeitimo įstatymo projektams.

Įstatymo pakeitimo projektais siūloma:

- Seimo narys R. Žemaitaitis - įtvirtinti draudimą parduoti alaus, fermentuotų gėrimų, alkoholinių kokteilių grupėms priklausančius alkoholinius gėrimus didesnėje negu 0,2 litro taroje, jeigu jų turinė etilo alkoholio koncentracija yra didesnė kaip 7,5 procento, išskyrus atvejus, kai šie gėrimai išpilstyti į stiklinę, keraminę, medinę ar metalinę tarą (didesnėje negu 0,25 litro taroje, jeigu alkoholio koncentracija yra nuo 7 iki 7,5 procento; didesnėje negu 0,3 litro taroje, jeigu alkoholio koncentracija yra nuo 6,5 iki 7 procento ir panašiai).
- Seimo nariai P. Saudargas, V. Kernagis ir kt. - uždrausti prekiauti į didesnės nei 0,2 litro talpos tarą išpilstytais alaus, fermentuotų gėrimų, alkoholinių kokteilių grupėms priklausančiais alkoholiniais gėrimais, kurių turinė etilo alkoholio koncentracija didesnė kaip 6 procentai, išskyrus atvejus, kai šie gėrimai išpilstyti į stiklinę, keraminę, medinę ar metalinę tarą; į didesnę negu vieno litro tarą išpilstytais alaus, fermentuotų gėrimų, alkoholinių kokteilių grupėms priklausančiais alkoholiniais gėrimais, kurių turinė etilo alkoholio koncentracija yra ne didesnė kaip 6 procentai, išskyrus atvejus, kai šie gėrimai išpilstyti į stiklinę, keraminę, medinę ar metalinę tarą, taip pat uždrausti prekiauti alkoholiniais gėrimais, išpilstytais į puodelio tipo pakuotę nuplėšiamu dangteliu.

Esama situacija:

- šiuo metu draudžiama parduoti alaus, fermentuotų gėrimų, alkoholinių kokteilių grupėms priklausančius alkoholinius gėrimus, kurių turinė etilo alkoholio koncentracija yra didesnė kaip 7,5 procento, išpilstytus į didesnę negu 0,5 litro tarą, išskyrus atvejus, kai šie gėrimai išpilstyti į stiklinę, keraminę, medinę ar metalinę tarą. Apribojimų puodelio tipo tarai nėra.

II. DĖL PROJEKTO NR. XIIP-1666

Tikslas: nepritarti Seimo narės A. Kubilienės inicijuotam Alkoholio kontrolės įstatymo 28 straipsnio pakeitimo įstatymo projektui.

Įstatymo pakeitimo projektu siūloma: papildyti nuostata, kuria draudžiama įmonėms, Europos juridiniams asmenims ir jų filialams Lietuvos Respublikoje gaminti maisto produktus, žaislus ir vaikams ir paaugliams skirtas kitas prekes, kurių dizainas imituoja alkoholinius gėrimus ir (ar) jų tarą.

Esama situacija:

- Šiuo metu Lietuvos Respublikos teisės aktuose nėra nustatyto draudimo įmonėms, Europos juridiniams asmenims ir jų filialams Lietuvos Respublikoje gaminti ir (ar) parduoti maisto produktus, žaislus ir kitas prekes, skirtas vaikams ir paaugliams, kurių dizainas imituoja alkoholinius gėrimus ir (ar) jų tarą.

Nutarimo projekto esmė:

- siūloma nepřitarti minėtiems Įstatymų projektams dėl šių priežasčių:
 - būtų sudarytos kliūtys laisvam prekių judėjimui ir pažeistas ES teisėje įtvirtintas abipusio pripažinimo principas, nes Lietuvos Respublikoje būtų draudžiama parduoti kitose ES valstybėse teisėtai pagamintus ir parduodamus Įstatymo projektuose Nr. XIIP-1560 ir Nr. XIIP-1575 nurodytus alkoholinius gėrimus, kurie būtų išpilstyti ne į šiuose projektuose siūlomo nustatyti dydžio tarą, taip pat Įstatymo projekte Nr. XIIP-1666 nurodytas prekes;
 - siūlomas teisinis reguliavimas nėra pagrįstas nei statistiniais duomenimis, nei tyrimais, o juose siūlomos priemonės sukeltų verslui (ypač smulkiąjam ir gaminančiam tautinio paveldo gėrimus) didelę naštą. Lietuvos statistikos departamento pastarųjų penkerių metų duomenys rodo, kad apskritai alkoholinių gėrimų pardavimas, vartojimas ir jo sukelti žalingi padariniai kasmet mažėja;
 - siūlomas teisinis reguliavimas prieštarauja atitinkamai ES direktyvai, kurioje nustatyti kai kurių fasuotų alkoholinių gėrimų turinio vardiniai kiekiai (t. y. taros dydžiai), o valstybės narės negali atsisakyti, uždrausti ar apriboti fasuotų produktų pateikimo rinkai dėl priežasčių, susijusių su pakuotės vardinio kiekiu;
 - siūlomas taros, į kurią pilstomi alaus, fermentuotų gėrimų, alkoholinių kokteilių grupėms priklausantys alkoholiniai gėrimai, diferencijavimas priklausomai nuo šių gėrimų turinės etilo alkoholio koncentracijos turėtų neigiamos įtakos aplinkai, nes padidintų pakuočių poreikį ir jų atliekų kiekį, taip pat CO2 emisiją, kuri susidaro gaminant, tiekiant, surenkant ir perdirbant pakuotes;
 - siūlymas uždrausti gaminti maisto produktus, žaislus ir kitas vaikams ir paaugliams skirtas prekes, kurių dizainas imituoja alkoholinius gėrimus ir (ar) jų tarą, nepatenka į Alkoholio kontrolės įstatyme nustatytą teisinio reguliavimo sritį, kuri apima teisinius santykius, susijusius išimtinai su alkoholio produktų, maisto ir kitų produktų, kuriuose yra etilo alkoholio, gamyba, prekyba, laikymu, gabenimu, įvežimu, importu, eksportu, vartojimu, reklama, rėmimu.

Derinimas:

- suderinta be pastabų su Europos teisės departamentu;
- Derinimo pažymoje įvertintos Sveikatos apsaugos ministerijos ir Narkotikų, tabako ir alkoholio kontrolės departamento pastabos, kurie nepřitaria Nutarimo projektui (mano, kad Įstatymų projektuose siūlomos priemonės atitinka Alkoholio kontrolės įstatyme nustatytą tikslą mažinti alkoholio prieinamumą, vartojimą ir jo daromą žalą ir neprieštarauja ES teisei; pažymi, kad siūlomas draudimas gaminti ir parduoti vaikams ir paaugliams skirtas prekes, kurių dizainas imituoja alkoholinius gėrimus, yra analogiškas Tabako, tabako gaminių ir su jais susijusių gaminių kontrolės įstatyme nustatytam draudimui; siūlo tikslinti Įstatymo projekto nuostatą, draudžiančią parduoti alkoholinius gėrimus „puodelio tipo pakuotėje su nuplėšiamais dangteliais“) – Ūkio ministerijos nuomone nėra statistinių duomenų, mokslinių tyrimų, kuriais būtų galima pagrįsti siūlomų priemonių poreikį; Alkoholio kontrolės įstatyme jau yra nustatyti siūlomų alkoholinių gėrimų taros ribojimai, nėra duomenų, įrodančių, kad galiojantys ribojimai yra nepakankami ir kt.
- Vyriausybės kanceliarijos Teisės grupė 2018 m. birželio 28 d. išvadoje Nr. NV – 1684 pateikė tikslinamojo pobūdžio pastabų ir siūlo nurodyti duomenis, pagrindžiančius teiginį – „Lietuvos statistikos departamento pastarųjų penkerių metų duomenys rodo, kad apskritai alkoholinių gėrimų pardavimas, vartojimas ir jo sukelti žalingi padariniai kasmet mažėja“.

Atitiktis Vyriausybės programai: Vyriausybės nutarimo projektas tiesiogiai Vyriausybės programos nuostatų neįgyvendina, tačiau, atkreiptinas dėmesys į Programos siekį įvairiomis priemonėmis mažinti alkoholio pasiūlą ir alkoholinių gėrimų prieinamumą.

Dalykinio vertimo išvada: siūloma teikti svarstyti Tarpinstituciniame pasitarime.

Patarėjas

Arvydas Nevas

Arvydas Nevas, tel. 8 706 63 787, el. p. arvydas.nevas@lr.lt